

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος που αποστρατεύθηκαν, υπό το καθεστώς των διατάξεων του ν.δ.139/1969 (στο οποίο δεν προβλεπόταν κρίση αυτών ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους) λόγω προαγωγής νεότερου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος, δεν δικαιούνται την πρόσθετη μισθολογική προαγωγή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 2 του ν.2838/2000, οι οποίες εφαρμόζονται μόνο επί των αποστρατευθέντων ως ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους αξιωματικών, χωρίς αυτό να αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 του Συντάγματος, ούτε σε άλλες συνταγματικές διατάξεις και αρχές.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 4 Ιουνίου 2014, με την εξής σύνθεση : Νικόλαος Αγγελάρας, Προεδρεύων Αντιπρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Ιωάννης Σαρμάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Σωτηρία Ντούνη και Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Αντιπρόεδροι, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Σταμάτιος Πουλής, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Μαυρουδή, Βασιλική Σοφιανού, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δέσποινα Τζούμα, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου και Βασιλική Προβίδη, Σύμβουλοι. Γραμματέας η Ιωάννα Αντωνογιαννάκη. Διονύσιος Λασκαράτος, Γενικός Επίτροπος Επικρατείας.

Για να δικάσει την από 11.6.2013 αίτηση:

του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών, ο οποίος παρέστη με τον Νικόλαο Καραγιώργη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Κ α τ ά του ..., κατοίκου ..., ο οποίος εμφανίστηκε.

Με την αίτηση αυτή το Ελληνικό Δημόσιο επιδιώκει την αναίρεση της 1119/2012 απόφασης του ΙΙΙ Τμήματος.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον αντιπρόσωπο του Υπουργού Οικονομικών, που ζήτησε την παραδοχή της αίτησης. Και

Το Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε την από 4.6.2014 γνώμη του και πρότεινε την απόρριψη της αίτησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του Δικαστηρίου με παρόντες τους δικαστές που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από τις Αντιπροέδρους Φλωρεντία Καλδή, Σωτηρία Ντούνη και Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη και τους Συμβούλους Ελένη Λυκεσά, Δημήτριο Πέππα και Στυλιανό Λεντιδάκη που απουσίασαν λόγω κωλύματος.

Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Βασιλικής Προβίδη και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το νόμο

I. Για την άσκηση της υπό κρίση αίτησης δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (άρθρα 61 παρ.1 και 117 του π.δ/τος 1225/1981).

II. Με την αίτηση αυτή ζητείται παραδεκτός η αναίρεση της 1119/2012 απόφασης του III Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία έγινε εν μέρει δεκτή η από 9.10.2007 έφεση του ήδη αναιρεσίβλητου, απόστρατου Υποναύαρχου του Λιμενικού Σώματος κατά της .../2007 πράξης της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία είχε αναπροσαρμοστεί η σύνταξή του με βάση το βασικό μισθό του βαθμού του Αντιναύαρχου του Λιμενικού Σώματος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ.1 του ν. 2838/2000, όπως τροποποιήθηκαν με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν. 3016/2002 και του άρθρου 8 του ν. 3408/2005. Με την προσβαλλόμενη απόφαση του Τμήματος (1119/2012), αφού κρίθηκε ότι, κατ' ορθή εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 του ν. 2838/2000 και κατ' εναρμονισμένη με το Σύνταγμα ερμηνεία αυτής (άρθρο 4 παρ.1 του Συντάγματος), συνδυαστικώς προς τη διάταξη του άρθρου 17 παρ.3 του ν.1339/1983, την επιπλέον μισθολογική προαγωγή που προβλέπει η ως άνω διάταξη του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000, δικαιούνται και οι πριν το έτος 2002 αποστρατευθέντες λόγω προαγωγής ομοιοβάθμου νεωτέρου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος, ακύρωσε εν μέρει την προσβαλλόμενη πράξη και ανέπεμψε την υπόθεση στην 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για να επαναπροσδιοριστεί η σύνταξη του ήδη αναιρεσίβλητου με βάση το μισθολογικό μισθό του βαθμού του Αρχηγού Λιμενικού Σώματος.

III. Κατά της άνω απόφασης άσκησε το Ελληνικό Δημόσιο την ένδικη αίτηση επιδιώκοντας την αναίρεση αυτής, προβάλλοντας: α) πλημμελή εφαρμογή του διέποντος την υπόθεση νόμου, δηλαδή της διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000, διότι κατά γενική αρχή του ασφαλιστικού δικαίου το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με βάση το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο θεμελίωσης του δικαιώματος και υποβολής της σχετικής αίτησης και συνεπώς το Τμήμα εσφαλμένα δέχθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση ότι κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000 και κατ' εναρμονισμένη με το Σύνταγμα ερμηνεία αυτής σε συνδυασμό με το άρθρο 17 παρ.3 του ν.1339/1983, τη μισθολογική προαγωγή που παρέχεται με την ως άνω διάταξη δικαιούνται και οι πριν το έτος 2002 αποστρατευθέντες λόγω προαγωγής ομοιοβάθμου νεωτέρου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος, β) πλημμελή εφαρμογή του διέποντος την υπόθεση νόμου διότι η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα δέχθηκε ότι ο επόμενος μισθολογικός βαθμός του Αντιναύαρχου είναι αυτός του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος, ενώ όπως συνάγεται από τη διάταξη του άρθρου 50 του ν.3205/2003 και 48 παρ.2 του ν.3079/2002 είναι αυτός του Γενικού Επιθεωρητή Στρατού, γ) η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται νομίμου βάσεως και είναι αναιρετέα για παράβαση τόσο εκ πλαγίου όσο και ευθέως των διατάξεων του άρθρου 48 παρ.2 του ν.3079/2002, του ν.3205/2003 και του άρθρου 34 παρ.3 του π.δ.166/2000, δεχόμενη ότι ο επόμενος μισθολογικός βαθμός του Αντιναύαρχου είναι αυτός του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος, χωρίς να παραθέσει σχετική διάταξη και χωρίς να εκθέσει τα πραγματικά περιστατικά επί των οποίων στήριξε την κρίση της και δ) συντρέχει περίπτωση παραβίασης ουσιαδούς τύπου της διαδικασίας διότι το Τμήμα δίκασε πέρα του αιτηθέντος με το δικόγραφο της έφεσης.

IV. Ο Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Σ.Κ. - π.δ.166/2000, Φ.Ε.Κ. Α' 153) ορίζει, στο άρθρο 34, ότι: «1. Ως μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη λαμβάνεται ποσοστό του μηνιαίου μισθού ενεργείας, που ορίζεται κάθε φορά από τις διατάξεις που ισχύουν και ανήκει στο βαθμό που έφερε και με τον οποίο εμισθοδοτείτο ο στρατιωτικός κατά την έξοδό του από την υπηρεσία.... 2. Για την

εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου ως μισθός νοείται ο βασικός μισθός ενεργείας που ισχύει κάθε φορά για το βαθμό με τον οποίο εμισθοδοτείτο κατά την έξοδό του από την υπηρεσία μαζί με την προσαύξηση του επιδόματος χρόνου υπηρεσίας... 3. Οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για το ύψος του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος των εν ενεργεία στρατιωτικών λαμβάνονται υπόψη και για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού που προβλέπεται από το άρθρο αυτό, ανεξάρτητα από το χρόνο τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των διατάξεων αυτών. 4. ... 5. Σε περίπτωση που αυξάνεται ο βασικός μισθός της παραγράφου 2 ή το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, αυξάνονται ανάλογα και οι συντάξεις, κάθε δε άλλου είδους παροχές που καταβάλλονται στους εν ενεργεία υπαλλήλους, είτε με μορφή επιδόματος, είτε με μορφή εξόδων παράστασης, είτε με μορφή εξόδων κίνησης, είτε με οποιαδήποτε άλλη μορφή, ανεξάρτητα από τον τρόπο υπολογισμού τους, δεν αποτελούν αύξηση του βασικού αυτού μισθού και δε λαμβάνονται υπόψη για τον κανονισμό ή την αύξηση της σύνταξης, εκτός αν αυτό προβλέπεται από ειδική συνταξιοδοτική διάταξη...». Από τις άνω διατάξεις συνάγεται ότι: α) ο μισθός με βάση τον οποίο κανονίζεται η σύνταξη των στρατιωτικών απαρτίζεται από το μηνιαίο βασικό μισθό του βαθμού που έφερε και εμισθοδοτείτο ο στρατιωτικός κατά την έξοδό του από την υπηρεσία και το επίδομα χρόνου υπηρεσίας, όπως τα μεγέθη αυτά καθορίζονται κάθε φορά από τις οικείες μισθολογικές διατάξεις, β) ο βαθμός που έφερε και με τον οποίο εμισθοδοτείτο ο στρατιωτικός κατά την έξοδό του από την υπηρεσία αποτελεί το σταθερό στοιχείο που προσδιορίζει τον ληπτέο υπόψη μισθό με τον οποίο κανονίζεται ή αναπροσαρμόζεται η σύνταξή του, γ) οποιαδήποτε νόμιμη μεταβολή (αυξητική ή μειωτική) στο ύψος του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος των στρατιωτικών που βρίσκονται στην ενέργεια επηρεάζει αναλόγως το συντάξιμο μισθό, κατ' επέκταση δε και το ύψος της σύνταξής τους, έτσι ώστε στρατιωτικοί που έχουν τον ίδιο βαθμό και τα ίδια έτη υπηρεσίας να λαμβάνουν το αυτό ποσό σύνταξης, ανεξάρτητα από το χρόνο τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας τους (πριν ή μετά από τη μισθολογική μεταβολή), με στοιχείο καθοριστικό, διαχρονικά, τις εκάστοτε συντάξιμες αποδοχές των εν ενεργεία συναδέλφων τους. Και ναι μεν η διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν.1813/1988, που προστέθηκε ως δεύτερο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 34 του Σ.Κ., ορίζει ότι: «Για όσους κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία παίρνουν μισθό που ανήκει σε ανώτερο βαθμό από αυτόν που κατέχουν, η σύνταξη κανονίζεται με βάση τον ανώτερο αυτό μισθό», πλην όμως με τη νεώτερη διάταξη της παραγράφου 5 του άρθρου 4 του ν.2512/1997, με την οποία αντικαταστάθηκε η παράγραφος 3 του άρθρου 34 του Σ.Κ., ο νομοθέτης για πρώτη φορά εκφράζει τη βούλησή του όπως οι εκάστοτε διατάξεις για το ύψος του βασικού μισθού λαμβάνονται υπόψη και για τον καθορισμό του συντάξιμου μισθού, ανεξάρτητα από το χρόνο (πριν ή μετά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών) τερματισμού της συντάξιμης υπηρεσίας, χωρίς να τίθεται κανένας περιορισμός ως προς το προσδιοριστέο ύψος του βασικού μισθού. Εκ τούτων παρέπεται ότι, σε περίπτωση που αυξάνεται ο βασικός μισθός των εν ενεργεία στρατιωτικών είτε απευθείας με την καθιέρωση νέων βασικών μισθών, είτε με ορισμένο χρηματικό ποσό, είτε με τη μορφή ποσοστιαίων αυξήσεων, είτε βάσει συντελεστή, είτε, τέλος, με τη μορφή μισθολογικών προαγωγών χωρίς ιδιαίτερη αξιολόγηση από τα αρμόδια συμβούλια κρίσης για τη χορήγηση αυτών αλλά με τη συνδρομή ορισμένων τυπικών αξιολογικών κριτηρίων, ο διαμορφούμενος με τους τρόπους αυτούς μισθός αποτελεί βασικό μισθό με την έννοια των προαναφερόμενων διατάξεων των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 34 του Σ.Κ.. Είναι αδιάφορος, κατά τις τελευταίες αυτές διατάξεις, ο τρόπος που ο νομοθέτης επιλέγει για την αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία στρατιωτικών, αφού όλοι ανεξαιρέτως οι προαναφερόμενοι τρόποι έχοντες ως βάση αποκλειστικά και μόνο, και αυτό είναι το

κρίσιμο, το βαθμό που κατέχουν οι στρατιωτικοί, οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα, στην αύξηση του βασικού τους μισθού. Ο αυξημένος αυτός βασικός μισθός υπολογίζεται για την αναπροσαρμογή (αύξηση) της σύνταξης των στρατιωτικών που αποχώρησαν από την υπηρεσία πριν από την έναρξη της ισχύος των διατάξεων, οι οποίες τον διαμορφώνουν, χωρίς για την εφαρμογή (επέκταση) των διατάξεων αυτών στους τελευταίους να απαιτείται η έκδοση νόμου συνταξιοδοτικού χαρακτήρα κατά τους ορισμούς του άρθρου 73 παρ.2 του Συντάγματος, καθόσον διατάξεις με τέτοιο χαρακτήρα είναι οι προαναφερθείσες διατάξεις των παρ.3 και 5 του άρθρου 34 του Σ.Κ. (Πρακτ. Ολομ. Ε.Σ. 24^{ης} Γεν. Συν. της 2.10.2002, βλ. 814/2004 απόφ. Ολομ. Ελ.Συν.).

V. Α. Το ν.δ. 139/1969 «Περί ιεραρχίας, προαγωγών, αποστρατείας και μεταθέσεων των μονίμων αξιωματικών των σωμάτων Χωροφυλακής, Αστυνομίας Πόλεων, Λιμενικού και Πυροσβεστικού» (Α' 57) όριζε στο άρθρο 1, ότι: «Ο παρών νόμος ρυθμίζει τα της ιεραρχίας, προαγωγών, αποστρατείας, τοποθετήσεων και μεταθέσεων των μονίμων Αξιωματικών των σωμάτων Χωροφυλακής, Αστυνομίας Πόλεων, Λιμενικού και Πυροσβεστικού», στο άρθρο 53 Ειδικά περιπτώσεις αποστρατείας, ότι: «1. ... 2. Ταξίαρχοι και οι τούτοις αντιστοιχούντες χαρακτηριζόμενοι ως «παραμένοντες» κατά τα εν άρθροις 41 παρ.4, 43 παρ.3 και 44 παρ.3 οριζόμενα, ως και συνταγματάρχαι και οι τούτοις αντιστοιχούντες κρινόμενοι ως παραμένοντες εις τον αυτόν βαθμόν και αστυνομικοί διευθύνται Α', πλοίαρχοι Λιμενικού Σώματος, πύραρχοι Πυροσβεστικού Σώματος, χαρακτηριζόμενοι ως «παραμένοντες», ως εν τοις άρθροις 42 παρ.2 και 4, 43 παρ.3 και 44 παρ.3 καθορίζεται εφ' όσον νεώτεροί των προαχθούν εις τον ανώτερον βαθμόν, προάγονται συγχρόνως μετ' αυτών εν ενεργεία και εκτός οργανικών θέσεων, αποστρατεύονται δε αυτεπαγγέλτως ευθύς μετά την πάροδον μηνός από της προαγωγής των δι' ετέρου βασιλικού διατάγματος» και στο άρθρο 43, (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ.2 του ν.525/1977), ότι: «... 3. Κενουμένης της θέσεως του Υποναύαρχου-Αρχηγού Λιμενικού Σώματος, ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, αποστέλλει εις το Ανώτατον Συμβούλιον Εθνικής Αμύνης, πίνακα πάντων των εν ενεργεία Αρχιπλοίαρχων Λ.Σ., μετά των ατομικών εγγράφων, φακέλων και λοιπών στοιχείων αυτών προς επιλογήν Αρχηγού. Το Συμβούλιον λαμβάνον υπ' όψιν τους ατομικούς φακέλους και τα διαβιβασθέντα αυτά δι' ένα έκαστον των κρινομένων στοιχεία, επιλέγει κατ' ελευθέραν κρίσιν τον Αρχηγόν του Λιμενικού Σώματος Υποναύαρχον. Πάντες οι αρχαιότεροι του επιλεγέντος χαρακτηρίζονται ως «παραμένοντες».

B. Ο ν. 1339/1983 «Αποκατάσταση του προσωπικού των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος που διώχθηκε για πολιτικούς λόγους και ρύθμιση θεμάτων του προσωπικού των Σωμάτων αυτών που είναι στην ενέργεια» (Α' 35) όριζε στο άρθρο 17 ότι: «3. Εάν ως Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος επιλέγεται ο υποναύαρχος-υπαρχηγός Λιμενικού Σώματος προάγεται σε αντιναύαρχο ανεξάρτητα από το χρόνο παραμονής στον κατεχόμενο βαθμό, εάν δε Αρχιπλοίαρχος Λιμενικού Σώματος, προάγεται αμέσως σε υποναύαρχο και μετά 30 ημέρες παραμονή στο βαθμό κατά το διάστημα των οποίων ασκεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες του Αρχηγού Λιμενικού Σώματος, προάγεται αυτοδίκαια στο βαθμό του αντιναύαρχου..... 3α. Για τους αρχιπλοίαρχους του Λιμενικού Σώματος το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεως συντάσσει τους εξής πίνακες: (i) Πίνακας «Διατηρητέων» (ii) Πίνακα «Ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους» (iii) Πίνακα «Αποστρατευτέων» β. (i) «Διατηρητέου» κρίνονται οι θεωρούμενοι κατάλληλοι για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του βαθμού τους. (ii) «Ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους» κρίνονται όσοι κατά την κρίση των αρμοδίων συμβουλίων δεν συγκεντρώνουν σε απόλυτο βαθμό τα ουσιαστικά προσόντα για την κάλυψη ανώτερης θέσης ή δεν αποδίδουν σε απόλυτο βαθμό». Από τις προεκτεθείσες διατάξεις προκύπτει ότι

Αρχιπλοίαρχοι του Λιμενικού Σώματος που είχαν κριθεί από το αρμόδιο Συμβούλιο Κρίσεων ως «διατηρητέοι» και κατόπιν αποστρατεύονταν λόγω προαγωγής νεωτέρου τους στη θέση του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος, εξέρχονταν της ενεργού υπηρεσίας υπό το καθεστώς των διατάξεων του ν.δ.139/1969 και του ν.1339/1983, χωρίς την κρίση «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους». Πράγματι, όπως ορίζεται για τους Αρχιπλοίαρχους το αρμόδιο Συμβούλιο κρίσεων συντάσσει τρεις πίνακες, ήτοι πίνακα «διατηρητέων», πίνακα «ευδοκίμως τερματίσαντων τη σταδιοδρομία τους» και πίνακα «αποστρατευτέων», όπως δε αποδίδεται εννοιολογικώς η σημασία των όρων αυτών ως «διατηρητέοι» κρίνονται οι θεωρούμενοι κατάλληλοι για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων του βαθμού τους και ως «ευδοκίμως τερματίσαντες» τη σταδιοδρομία τους κρίνονται όσοι δεν συγκεντρώνουν σε απόλυτο βαθμό τα ουσιαστικά προσόντα για την κάλυψη ανώτερης θέσης ή δεν αποδίδουν σε απόλυτο βαθμό, η κρίση δε αυτή αποτελεί εν τέλει αρνητική κρίση αποστρατείας.

Γ. Τέλος, ο νεότερος νόμος 3079/2002 «Κύρωση του Κώδικα του Προσωπικού Λιμενικού Σώματος» (Α' 331), ο οποίος ισχύει από 10.12.2002 ορίζει στο άρθρο 48 Ειδικές περιπτώσεις Αποστρατείας, ότι: «... 2. Αρχιπλοίαρχοι της παραγράφου 1 α(αα) του άρθρου 14 κρινόμενοι από το αρμόδιο Συμβούλιο ως: α) «Διατηρητέοι» παραμένουν σε ενέργεια με το βαθμό που φέρουν. Αν ομοιοβαθμοί, αλλά νεότεροι αυτών επιλεγούν ως Αρχηγός ή Υπαρχηγός και Γενικός Επιθεωρητής Λ.Σ., θεωρούνται ως «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους» και ταυτόχρονα με τους επιλεγέντες προάγονται εν ενεργεία στον επόμενο βαθμό, τιθέμενοι εκτός οργανικών θέσεων για χρονικό διάστημα τριάντα ημερών, μετά την πάροδο του οποίου αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα με άλλο προεδρικό διάταγμα».

Δ. Με τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν.2838/2000 «Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α' 179) αυξήθηκε, με τη θέσπιση μισθολογικών προαγωγών, ο βασικός μισθός όλων γενικά των βαθμών των υπαξιωματικών και αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων με τη συμπλήρωση ορισμένου για κάθε βαθμό χρόνου συνολικής πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ως άνω νόμου (όπως αυτή τροποποιήθηκε από 1.7.2002 με το άρθρο 37 παρ.2 του ν.3016/2002) ορίζεται ότι: «Σε αξιωματικούς που προέρχονται από Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Σ.Ε.Ι.) ή αντίστοιχες παραγωγικές Σχολές Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, καθώς και σε απευθείας ή με διαγωνισμό κατατασσόμενους στο σώμα των αξιωματικών και τα κοινά σώματα των Ενόπλων Δυνάμεων από την ονομασία τους ως αξιωματικοί, σε αξιωματικούς ειδικών καθηκόντων της Ελληνικής Αστυνομίας πτυχιούχους Α.Ε.Ι., και σε αξιωματικούς Ειδικών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, από το βαθμό του Ανθυπολοχαγού και άνω και σε αντίστοιχους των λοιπών Κλάδων, καθώς και της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού και Πυροσβεστικού Σώματος, παρέχεται με πράξη του αρμόδιου Υπουργού, βασικός μισθός επόμενου και μεθεπόμενου βαθμού, προσαυξανόμενος με τα πάσης φύσεως επιδόματα και λοιπές παροχές, πλην των ειδικά αναφερομένων στην παράγραφο 7, με τη συμπλήρωση συνολικής πραγματικής υπηρεσίας στο Σώμα, ...» και στην παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου «Αξιωματικοί της προηγούμενης παραγράφου από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι, που αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα ως «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους», προάγονται μισθολογικά στον αμέσως επόμενο βαθμό από εκείνον με τον οποίο μισθοδοτούνται με πλήρη βασικό μισθό, ένα μήνα πριν από την αποστρατεία τους». Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι οι μεν συντάξεις των στρατιωτικών που αποχωρούν από την υπηρεσία μετά την έναρξη ισχύος των ως άνω μισθολογικού περιεχομένου διατάξεων κανονίζονται με βάση τους βασικούς μισθούς που προκύπτουν κατά περίπτωση από τη χορήγηση των εν λόγω μισθολογικών

προαγωγών, οι δε συντάξεις των στρατιωτικών που έχουν αποχωρήσει από την ενεργό υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων αυτών αναπροσαρμόζονται με τον αυξημένο αυτό βασικό μισθό με τις ίδιες προϋποθέσεις και από τις ίδιες ημερομηνίες που χορηγούνται οι μισθολογικές αυτές προαγωγές στους εν ενεργεία ομοιόβαθμους τους. Ειδικότερα, οι αξιωματικοί από τον βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι τυγχάνουν αφενός μεν, ανάλογα με το συνολικό χρόνο της πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας τους, των μισθολογικών προαγωγών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του ν.2838/2000, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αφετέρου δε, εφόσον αποστρατευθούν αυτεπάγγελτα από την ενεργό υπηρεσία ως «ευδοκίμως τερματίσαντες» τη σταδιοδρομία τους, της πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής που ορίζεται στην παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου, τους χορηγείται δηλαδή ο αμέσως επόμενος βασικός μισθός του μισθολογικού βαθμού που έλαβαν προηγουμένως κατά μισθολογική προαγωγή βάσει της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου. Δεδομένου δε ότι, η με τον τρόπο των μισθολογικών αυτών προαγωγών, αύξηση του βασικού μισθού των εν ενεργεία αξιωματικών επηρεάζει αναλόγως τις συντάξιμες αποδοχές και λαμβάνεται υπόψη κατά το άρθρο 34 του Συνταξιοδοτικού Κώδικα για την αναπροσαρμογή των συντάξεων των ήδη συνταξιούχων, αξιωματικοί με το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχοι, που είχαν αποστρατευθεί πριν από την έναρξη ισχύος των προαναφερόμενων διατάξεων «ως ευδοκίμως τερματίσαντες» τη σταδιοδρομία τους, δικαιούνται αναπροσαρμογής της σύνταξής τους με βάση το βασικό μισθό που προκύπτει από τη σωρευτική εφαρμογή των διατάξεων τόσο της παραγράφου 1, όσο και της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. 2838/2000 (βλ. αποφ. Ολ. Ελ. Συν. 2277/2009, 2447 και 2466/2008). Η διαφορετική αυτή (ευνοϊκή) μισθολογική μεταχείριση, που επιφυλάσσει ο νομοθέτης για τους αξιωματικούς από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω και αντίστοιχους, που αποστρατεύονται αυτεπάγγελτα «ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους», δεν παρίσταται άνιση ή αυθαίρετη, αλλά δικαιολογείται, ενόψει του όλου πλέγματος των ρυθμίσεων και του συστήματος που μέχρι τη θέσπισή της είχε καθιερωθεί για τις προαγωγές και αποστρατείες των αξιωματικών από τις διατάξεις του ν.δ.139/1969 περί ιεραρχίας και εξέλιξης των μονίμων αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων, μεταξύ των οποίων και του Λιμενικού Σώματος. Και αυτό, γιατί, δεδομένου ότι δεν τυγχάνουν γενικής εφαρμογής σε όλους αδιακρίτως τους αξιωματικούς όλες οι διαβαθμίσεις (είδη) κρίσεων που προβλέπονται στις ως άνω διατάξεις, αλλά ορίζονται ειδικώς κατά περίπτωση οι δυνατές κρίσεις των αξιωματικών σε συνάρτηση με το βαθμό που φέρουν, με το αν διανύουν τον τελευταίο βαθμό εξέλιξής τους, αν έχουν συμπληρώσει τριακοπενταετία ή το κατά περίπτωση οριζόμενο όριο ηλικίας ή αν τυχόν έχει προαχθεί νεότερός τους, η κρίση «ευδοκίμως τερματίσας» επιτρέπεται μόνο στις ειδικώς απαριθμούμενες από το νόμο περιπτώσεις. Ως εκ τούτου διαφέρουν ουσιωδώς, από άποψη υπηρεσιακής κατάστασης, οι αποστρατευόμενοι ως «ευδοκίμως τερματίσαντες» αξιωματικοί σε σχέση με άλλες κατηγορίες αξιωματικών, που είτε προάγονται και αποστρατεύονται, είτε αποστρατεύονται χωρίς να τύχουν προαγωγής. Για το λόγο αυτό, είναι συνταγματικώς ανεκτή και δικαιολογημένη οποιαδήποτε διαφορετική μισθολογική μεταχείριση, όπως είναι και αυτή που θεσπίζεται με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000, των αποστρατευόμενων ως «ευδοκίμως τερματίσαντων» τη σταδιοδρομία τους σε σχέση με τους αξιωματικούς που αποστρατεύονται για άλλους λόγους. Δικαιολογητικός δε λόγος της ως άνω ευνοϊκής μισθολογικής μεταχείρισης των αξιωματικών από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω που αποστρατεύονται ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους είναι η οικονομική αντιστάθμιση, με την παροχή πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής, της αρνητικής υπηρεσιακής εξέλιξής τους, αφού αυτοί, χωρίς να εξαντλήσουν κάθε δυνατή εξέλιξή τους στο στράτευμα, είτε παραλείπονται από τις προαγωγές και

αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως με τον (οργανικό) βαθμό που κατέχουν, προκειμένου για επιλογές Αρχηγού ΓΕΕΘΑ και αρχηγών Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας ή για την πλήρωση κενών θέσεων Αντιστρατήγων, Υποστρατήγων και Ταξίαρχων, όπου η κρίση «ευδοκίμως τερματίσας» συντρέχει με την κρίση «προακτέος κατ' εκλογή», είτε αποστρατεύονται με το βαθμό που έχουν, αν και θα μπορούσαν να κριθούν ως «διατηρητέοι», στις περιπτώσεις που η κρίση «ευδοκίμως τερματίσας» συντρέχει με τις κρίσεις «διατηρητέος» και «αποστρατευτέος». Συνακόλουθα, η διαφορετική (ευμενέστερη) μισθολογική μεταχείριση που επιφυλάσσει ο νομοθέτης με το άρθρο 6 παρ.2 του ν.2838/2000, για τους αποστρατευόμενους ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους αξιωματικούς, παρίσταται δικαιολογημένη και δεν αντίκειται στη συνταγματική αρχή της ισότητας, που καθιερώνεται στο άρθρο 4 παρ.1 του Συντάγματος, ούτε σε άλλη συνταγματικής ή υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη ή αρχή (Ολ.Ελ.Συν. 2277/2009,1702/2011, 3295/2013). Συνεπώς, αξιωματικοί του Λιμενικού Σώματος που αποστρατεύθηκαν, υπό το καθεστώς των διατάξεων του ν.δ.139/1969, λόγω προαγωγής νεότερου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος, χωρίς την κρίση «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους», αφού τέτοια κρίση δεν προβλεπόταν από τις ως άνω διατάξεις για την συγκεκριμένη περίπτωση, δεν δικαιούνται της πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000, κρίση η οποία το πρώτον προβλέφθηκε για τους αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος που αποστρατεύονται λόγω προαγωγής νεότερου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος με τις διατάξεις του ν.3079/2002 (άρθρο 48 παρ.2), και κατά συνέπεια δεν μπορεί να υπάρξει οποιαδήποτε αντιστοίχιση μεταξύ των δύο ως άνω κατηγοριών στρατιωτικών. Επομένως, η πρόσθετη αυτή μισθολογική προαγωγή (του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000) δεν μπορεί, στις περιπτώσεις αυτές να ληφθεί υπόψη για την κατ' αναπροσαρμογή αύξηση της σύνταξής τους, χωρίς αυτό να αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 4 παρ.1 του Συντάγματος, ούτε σε άλλες συνταγματικές διατάξεις και αρχές, δοθέντος οι εν λόγω αξιωματικοί τελούν σε διαφορετικές και μη συγκρίσιμες περιστάσεις καθόσον υπάγονται σε διάφορο νομοθετικό σύστημα ιεραρχίας, προαγωγών και αποστρατείας και δεν έχουν αξιολογηθεί κατά τούτο. Ούτε είναι πλέον δυνατόν να μεταβληθεί η υπάρχουσα υπηρεσιακή κατάστασή τους, επ' ευκαιρία της εφαρμογής των μισθολογικών προαγωγών του ν.2838/2000 και καθ' οποιονδήποτε τρόπο να προσδοθεί σ' αυτούς η κρίση του «ευδοκίμως τερματίσαντος», η οποία προϋποθέτει αξιολόγηση αφορώσα την ενεργό υπηρεσιακή κατάσταση, που εκτός των άλλων εκφεύγει και της δικαιοδοσίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Απόφ. Ολ.Ε.Σ. 3295/2013).

Κατά την άποψη όμως των Συμβούλων Δημητρίου Τσακανίκα και Βασιλικής Προβίδη, η χορήγηση επιπλέον μισθολογικής προαγωγής σε αξιωματικούς που αποστρατεύθηκαν με την κρίση «ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους» λόγω προαγωγής νεότερου ομοιόβαθμου στην επετηρίδα, τυγχάνει εφαρμογής και στους αποστρατευθέντες πριν το έτος 2002 αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος, παρά τη μη πρόβλεψη αντίστοιχης κρίσης από τις τότε ισχύουσες περί αποστρατείας διατάξεις. Και τούτο διότι η επεκτατική εφαρμογή της ως άνω διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000 επιβάλλεται για λόγους ισότητας και σε εκείνους που με βάση το τυχαίο γεγονός του χρόνου αποστρατείας τους, ο νομοθέτης δεν είχε προβλέψει την περίπτωση της συγκεκριμένης μορφής αποστρατείας, η οποία προβλέφθηκε ρητά το πρώτον για τους αξιωματικούς του Λιμενικού Σώματος από τις διατάξεις του ν.3079/2002 «Κώδικας Προσωπικού Λιμενικού Σώματος» και δη από τη διάταξη του άρθρου 48 παρ.2 του ως άνω νόμου. Διαφορετική αντιμετώπιση της εφαρμογής της ως άνω διάταξης θα οδηγούσε στο άτοπο αξιωματικοί που υπερτερούν σε τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και έχουν κριθεί ως παραμένοντες στην υπηρεσία μέχρι την κατάληψή τους από το όριο ηλικίας του βαθμού τους ή την υποχρεωτική αποστρατεία

τους λόγω προαγωγής νεότερου τους, να λαμβάνουν μικρότερη σύνταξη από τους προώρως αποχωρήσαντες λόγω κατά κανόνα μειωμένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων κριθέντων ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους με τα ίδια χρόνια υπηρεσίας και τον ίδιο βαθμό στην ενεργό στρατιωτική υπηρεσία.

VI. Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση, το δικάσαν Τμήμα, κατά την ανέλεγκτη αναιρετικά περί τα πράγματα κρίση του, δέχθηκε τα ακόλουθα: Ο αναιρεσίβλητος, ο οποίος γεννήθηκε το έτος 1933, κατετάγη στη Σχολή Λιμενικών Δοκίμων (ΣΝΛ/ΣΛΔ) στις ...1956 και ονομάστηκε Σημαιοφόρος στις ...1958. Μετά από προαγωγές από βαθμό σε βαθμό, προήχθη σε Αρχιπλοίαρχο κριθείς από το αρμόδιο συμβούλιο Κρίσεων ως «διατηρητέος» και αφού στη συνέχεια προήχθη στο βαθμό του Υπονάρχου του Λιμενικού Σώματος στις ...1985, με το από ...1986 π.δ. (ΦΕΚ Γ' .../...1986) τέθηκε σε αυτεπάγγελτη αποστρατεία λόγω επιλογής νεωτέρου του ως Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 53 παρ.2 του ν.δ. 139/1969. Ακολούθως, με την .../1986 πράξη της 11^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κανονίστηκε σ' αυτόν μηνιαία στρατιωτική σύνταξη με βάση την από έτη 37 μήνες 4 και ημέρες 15 συνολική πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του και το βασικό μισθό βαθμού Υπονάρχου, προσαυξημένο κατά 76% λόγω επιδόματος χρόνου υπηρεσίας σύμφωνα με τις τότε ισχύουσες μισθολογικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις. Στη συνέχεια υπέβαλε στις 19.12.2005 (αριθμ. πρωτ. Γ.Λ.Κ. .../20.12.2005) αίτηση για αναπροσαρμογή της σύνταξής του με βάση τις διατάξεις των ν.2838/2000 και 3016/2002, η οποία απορρίφθηκε με την .../05/12.1.2006 πράξη του Διευθυντή της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την αιτιολογία ότι με το νόμο 3408/2005, οι αναφερόμενες στις διατάξεις των ως άνω νόμων μισθολογικές προαγωγές επεκτείνονται μόνο από 1.10.2005 και σε όσους εξήλθαν από την υπηρεσία τους πριν από την έναρξη ισχύος των νόμων αυτών. Η ως άνω πράξη ακυρώθηκε, κατόπιν άσκησης έφεσης κατά αυτής από τον ήδη αναιρεσίβλητο με την 2529/2008 απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Ακολούθως εκδόθηκε η .../2007 πράξη της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία αναπροσαρμόστηκε η σύνταξη του αναιρεσίβλητου από 1.10.2005 στο βαθμό του Αντιναάρχου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ.1 του ν.2838/2000, όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 37 του ν.3016/2002. Έφεση κατά της πράξης αυτής από τον αναιρεσίβλητο έγινε εν μέρει δεκτή με την προσβαλλόμενη απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος, με την αιτιολογία ότι κατ' ορθή εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000 και κατ' εναρμονισμένη με το Σύνταγμα ερμηνεία αυτής, συνδυαστικώς προς τη διάταξη του άρθρου 17 παρ.3 του ν.1339/1983, τη μισθολογική προαγωγή που παρέχεται από την ως άνω διάταξη του ν.2838/2000, δικαιούνται και οι πριν το έτος 2002 αποστρατευθέντες λόγω προαγωγής ομοιοβάθμου νεωτέρου τους στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος και αφού ακυρώθηκε η ανωτέρω πράξη, αναπέμφθηκε η υπόθεση στην 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για να επαναπροσδιοριστεί η σύνταξη του ήδη αναιρεσίβλητου βάσει συντάξιμου μισθού που αντιστοιχεί στο βαθμό του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος. Κατά της ως άνω απόφασης άσκησε αναίρεση το Ελληνικό Δημόσιο ζητώντας την ακύρωση αυτής, μεταξύ άλλων και για πλημμελή εφαρμογή του διέποντος την υπόθεση νόμου, δηλαδή της διάταξης του άρθρου 6 παρ.2 του ν.2838/2000.

Αυτά δεχθέν το δικάσαν Τμήμα έσφαλε ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή των κρίσιμων διατάξεων, όπως βασίμως υποστηρίζει με την κρινόμενη αίτησή του το Ελληνικό Δημόσιο, καθόσον, όπως προκύπτει από τις ισχύουσες κατά το χρόνο αποστρατείας του αναιρεσίβλητου διατάξεις, η προαγωγή ομοιοβάθμου νεωτέρου στην επετηρίδα στη θέση του Αρχηγού του Λιμενικού Σώματος δεν επέφερε για τον

παραλειφθέντα αναιρεσίβλητο την κρίση «ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του». Συνεπώς, κατά την κρίση της πλειοψηφίας η διάταξη της παρ.2 του άρθρου 6 του ν.2838/2000 δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην περίπτωση του αναιρεσίβλητου, που αποστρατεύθηκε αυτεπάγγελτα, χωρίς την κρίση του «ευδοκίμως τερματίσαντος», υπό την ισχύ ιδρυθέντος συστήματος ιεραρχίας, προαγωγών και αποστρατείας του ν.δ.139/1969 και του ν.1339/1983, το οποίο δεν προέβλεπε τον ευδόκιμο τερματισμό της σταδιοδρομίας των αξιωματικών του Λιμενικού Σώματος, στην περίπτωση επιλογής στην Αρχηγία του Λιμενικού Σώματος νεότερου ομοιόβαθμου στην επετηρίδα, αξιωματικού.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη αίτηση να γίνει δεκτή κατά τον πρώτο βάσιμο λόγο αυτής, της οποίας παρέλκει η κατά τα λοιπά έρευνα.

Δια ταύτα

Δέχεται την αίτηση.

Αναιρεί την 1119/2012 απόφαση του ΙΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Διακρατεί και δικάζει την από 9.10.2007 έφεση.

Απορρίπτει την έφεση. Και

Απαλλάσσει τον αναιρεσίβλητο από τα δικαστικά έξοδα του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 29 Ιουνίου 2015.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΓΓΕΛΑΡΑΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 13 Απριλίου 2016.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ